

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «УНІВЕРСИТЕТ ТРАНСФОРМАЦІЇ МАЙБУТНЬОГО»

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Молодіжна політика: теорія і практика»

КАФЕДРА БІЗНЕСУ, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ПРАВА

<https://uft.in.ua/> Телефон: +38 (073) 047-26-26 E-mail: info@uft.in.ua

Викладачі – Олександра Сергіївна Сакун, д.е.н., доцент, професор кафедри бізнесу, адміністрування та права,
Олег Олександрович Котеленець, тренер, експерт з молодіжної політики, керівник молодіжного центру «ROOF» ЗВО «УТМ»

Галузь знань	D «Бізнес, адміністрування та право»					
Шифр та назва спеціальності	D4 «Публічне управління та адміністрування»					
Назва освітньо-професійної програми	«Публічне управління та адміністрування»					
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)					
Статус навчальної дисципліни (обов'язкова/вибіркова)	Вибіркова					
Мова викладання	Українська					
Форма навчання	Семестр викладання	Обсяг навчальної дисципліни (кредитів)	Лекції (годин)	Практичні заняття (годин)	Самостійна робота (годин)	Підсумковий контроль
Денна	5-8	120 год, 4 кредити ЄКТС	32	32	56	Диференційований залік
Заочна	5-8		10	10	100	

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Анотація дисципліни	<p>Дисципліна спрямована на формування у здобувачів і здобувачок освіти розуміння ключових аспектів формування молодіжної політики та ролі молодіжної роботи у створенні можливостей для участі молоді в житті громади та прийнятті рішень. Програма охоплює концептуальні засади молодіжної політики, її історичний розвиток в Україні та світі, правові й інституційні рамки, а також сучасні тренди - цифровізацію, мобільність, інклюзію.</p> <p>Окрему увагу приділено вивченню екосистеми молодіжної сфери: ключових акторів (держава, громада, громадянське суспільство, міжнародні організації), інфраструктури, фінансування та ролі молодіжних працівників. Особлива місце в структурі дисципліни належить молодіжній роботі як практичному інструменту впровадження політики. Здобувачі вивчають методи дослідження потреб молоді, дизайн-мислення, підходи до соціальної згуртованості, міжкультурного діалогу та роботи, інформованої про травму, проєктного підходу.</p>
Мета і завдання дисципліни	<p>Мета дисципліни полягає у формуванні у здобувачів системного розуміння змісту та механізмів молодіжної політики, її взаємозв'язку з публічним управлінням та громадянським суспільством. Вона поєднує теоретичні знання та практичні інструменти молодіжної роботи, готуючи здобувачів до участі у створенні, впровадженні та оцінюванні політик, спрямованих на розвиток молоді й громад. Зокрема: що таке молодіжна політика та якими є її ключові принципи; які інституції, актори й ресурси формують екосистему молодіжної сфери; якими є сучасні виклики та інструменти їх подолання; як молодіжна робота сприяє залученню молоді до прийняття рішень, соціальної згуртованості та розвитку громад.</p>
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	<p>Здатність до розуміння концептів та принципів молодіжної політики, правової та інституційної бази.</p> <p>Знання екосистеми акторів, механізмів фінансування та інструментів участі молоді.</p> <p>Здатність до аналізу потреб молоді, застосування дизайн-мислення, адвокації та організації молодіжних ініціатив.</p> <p>Здатність до використання методів роботи з різними групами молоді (інклюзія, міжкультурний діалог, робота з травмою).</p>
Результати навчання	<p>Пояснювати ключові концепти та принципи молодіжної політики, її правову й інституційну основу.</p> <p>Аналізувати сучасні тренди та виклики (цифровізація, мобільність, інклюзія, післявоєнне відновлення) та застосовувати їх до конкретних кейсів.</p>

	<p>Оцінювати роль різних акторів і механізмів фінансування у формуванні молодіжної політики.</p> <p>Розробляти молодіжні проекти та ініціативи з урахуванням потреб і залучення молоді.</p> <p>Застосовувати інструменти адвокації, комунікаційні та фасилітаційні навички для впливу на процеси прийняття рішень.</p> <p>Працювати ефективно в команді над створенням та презентацією власної молодіжної ініціативи.</p> <p>Продемонструвати здатність до міжкультурного діалогу та впровадження принципів інклюзії у практиках молодіжної роботи.</p> <p>Усвідомлювати роль молоді як суб'єкта суспільних змін і власну відповідальність у післявоєнному відновленні.</p>
Навички Soft skills	<p><i>Комунікативні навички:</i> вміння виступати перед публікою, комунікабельність, ведення переговорів і проведення презентацій, гнучкість мислення, адекватне ставлення до критики.</p> <p><i>Лідерські компетенції:</i> вміння приймати рішення, стратегії лідерства, сила переконання.</p> <p><i>Селф-менеджмент і вольові компетенції:</i> орієнтованість на результат, тайм-менеджмент, стресостійкість, ініціативність, здатність до швидкого навчання, гнучкість і адаптивність.</p> <p><i>Інтелектуальні навички для перманентного професійного розвитку:</i> креативність і логіка, творчі підходи, критичне мислення, вміння працювати з інформацією, проектне та дизайн-мислення, фасилітація.</p>
Методи навчання	<p>Лекції-дискусії – представлення ключових концептів, аналіз прикладів із практики.</p> <p>Семінари та робота в малих групах – обговорення кейсів, вироблення рішень, робота над завданнями.</p> <p>Проектна робота – розробка та презентація власних молодіжних ініціатив або досліджень (в рамках вивчення дисципліни передбачено надання здобувачам гранту на реалізацію проекту).</p> <p>Симуляції та рольові ігри – відтворення процесів ухвалення рішень, адвокаційних кампаній, дебатів.</p> <p>Польові завдання – дослідження потреб молоді у своїй громаді або аналіз роботи інституцій.</p> <p>Гостьові лекції / практичні сесії – виступи експертів та молодіжних працівників.</p>
Матеріально-технічні ресурси	<p>Ноутбук.</p> <p>Мультимедійний проектор.</p> <p>Доступ до глобальної мережі Internet.</p> <p>Хмарні технології підтримки освітнього процесу:</p>

Google Classroom / Moodle (підтримка практичних занять)
Google Meet / Zoom (онлайн-лекції, практичні заняття)

ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОНСУЛЬТАЦІЇ

Відповідно до затвердженого графіка

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів	Зміст модулів
Змістовий модуль 1. Основи молодіжної політики: концепти, контексти, ідентичність	Тема 1.1. Хто така молодь? (вікові, соціальні, культурні параметри; уразливі групи) Молодь як специфічна соціальна група з власними потребами, інтересами та викликами. Різноманітність підходів до визначення вікових меж молоді в Україні та Європі. Різноманітність категорій/груп молодих людей та факторів, які впливають на їхні можливості. Врахування уразливі груп молоді у формуванні молодіжної політики та практиці роботи.
	Тема 1.2. Що таке молодіжна політика? Її місце в системі публічного управління. Правова база молодіжної політики Молодіжна політика як сфера публічної політики, що розвивається у циклічному процесі, базується на правах людини та принципі участі молоді, є кроссекторальною та інтегрованою, охоплюючи всі аспекти життя молодих людей, спирається на дослідження та дані, а також на інструменти участі молоді в ухваленні рішень. Правова база молодіжної політики.
	Тема 1.3. Історія молодіжної політики в Україні та світі Еволюція молодіжної політики в Україні та світі, логіка її історичних трансформацій: від патерналістських ідеологічних моделей до партнерських підходів, орієнтованих на права, розвиток і участь молоді.
	Тема 1.4. Тренди та виклики сучасності: цифровізація, мобільність, інклюзія Ключові тренди сучасної молодіжної політики — цифровізації, мобільності, інклюзії, психічного здоров'я та якості молодіжної роботи. Виклики й можливості цих процесів та міжнародні й національні рамки (ЄС, Рада Європи, ЮНІСЕФ) для розробки інноваційних рішень у громадах.

<p>Змістовий модуль 2. Екосистема молодіжної політики: інституції, актори, ресурси</p>	<p>Тема 2.1. Актори молодіжної політики: держава, громада, громадянське суспільство, міжнародні організації. Міжсекторальність молодіжної політики Визначення молодіжної політики як комплексної системи, яка потребує кроссекторальної взаємодії та багаторівневої реалізації. Ролі різних акторів (держави, місцевого самоврядування, громадянського суспільства, бізнесу, міжнародних організацій та самих молодих людей) у виробленні й реалізації політики, а також усвідомлення важливості колективного впливу й партнерства для сталого розвитку молодіжної сфери.</p> <p>Тема 2.2. Інфраструктура: молодіжні центри, консультативні органи, цифрові сервіси Молодіжні центри та консультативні органи як ключові інституції сучасної молодіжної політики, які забезпечують доступ молоді до ресурсів, послуг і можливостей участі. Їх роль як ядра екосистеми молодіжної політики – від освітніх і культурних програм до цифрових сервісів та механізмів діалогу з владою.</p> <p>Тема 2.3. Фінансування: бюджети, програми, гранти, партнерства Система фінансування молодіжної політики в Україні, її ключові джерела та механізми. Значення державних програм, міжнародних грантів, партнерств із бізнесом і громадськими організаціями для розвитку молодіжних центрів, проєктів та ініціатив. Аналіз фінансових інструментів, викликів та можливостей у сфері молодіжної роботи.</p> <p>Тема 2.4. Проєктний підхід: від ідеї до реалізації Сутність проєктного підходу як інструменту реалізації молодіжної політики та роботи. Етапи проєктного циклу (ініціація, планування, реалізація, оцінка, масштабування), методи визначення потреб молоді, інструменти планування та оцінювання результатів. Різниця між проєктним підходом та програмним, застосування сучасних методів проєктного менеджменту, а також інтеграція участі молоді як мета та методологія проєктів.</p>
<p>Змістовий модуль 3. Участь і вплив: як молодь формує політику</p>	<p>Тема 3.1. Права людини та участь молоді Право на участь як одне із фундаментальних прав людини, закріплених міжнародними документами (Загальна декларація прав людини, Європейська конвенція з прав людини, Переглянута Європейська хартія про участь молоді). Принципи справжньої участі, відмінність між «декорацією» та реальною залученістю. Моделі оцінки рівня участі молодих людей.</p>

	<p>Тема 3.2. Участь молоді, як основа сучасного підходу до формування молодіжної політики. Сфери та форми участі молоді. Механізми та інструменти участі молоді у формуванні та реалізації молодіжної політики</p> <p>Участь молоді як базовий принцип сучасної молодіжної політики. Міжнародні стандарти, національні норми та практичні моделі. Різні форми участі – від політичної та соціальної до культурної й цифрової, а також механізми, що забезпечують реальне, а не символічне залучення молодих людей.</p> <p>Тема 3.3. Адвокація та кампанії впливу</p> <p>Адвокація як ключовий інструмент молодіжної політики, що забезпечує захист прав та інтересів молоді, створює механізми її реальної участі в ухваленні рішень і формує нове ставлення до молоді як до повноправних партнерів у суспільних змінах.</p>
<p>Змістовий модуль 4. Молодіжна робота: інструменти змін і дії в громадах</p>	<p>Тема 4.1. Молодіжний працівник: роль, компетентності, стандарти. Що таке молодіжна робота? Принципи та формати молодіжної роботи</p> <p>Професія молодіжного працівника/працівниці як ключового актора молодіжної політики. Історія становлення професії в Україні, законодавчі рамки та програми підготовки. Ролі і компетентності молодіжного працівника, а також виклики та можливості професіоналізації молодіжної роботи. Сутність, завдання та принципи молодіжної роботи, її основні форми (індивідуальна, групова, масова), типи та підходи (аутрич, детачт, онлайн, мобільна тощо). Аналіз потреб молоді, добір відповідних форм роботи та оцінка їх впливу на розвиток особистості й громади.</p> <p>Тема 4.2. Робота з потребами молоді: дослідження, дизайн-мислення, партисипація</p> <p>Сутність та завдання досліджень у сфері молоді, основні методи (кількісні та якісні), підходи (зокрема дизайн-мисленням) і принципи партисипації. Аналіз потреби молоді, інтерпретація результатів досліджень та використання їх для формування ефективної молодіжної політики й програм.</p> <p>Тема 4.3. Соціальна згуртованість та безбар'єрне середовище, молодіжна робота інформована про травму</p> <p>Концепція соціальної згуртованості в європейському та українському контекстах, її ключові завдання та індикатори. Бар'єри на шляху до згуртованого суспільства (стереотипи, упередження, стигматизація, дискримінація) та підходи до їх подолання. Значення молодіжної роботи, інформованої про травму, як практичного інструменту підтримки молоді у кризових обставинах. Роль резильєнтності та безперервності життя як чинників відновлення після травматичного досвіду та підвищення стійкості молодих людей.</p>

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна література:

1. «Основи аналізу державної політики»: матеріали тренінгу. Програма «USAID РАДА: підзвітність, відповідальність, демократичне парламентське представництво» — сприяти становленню відповідального, підзвітного і демократичного представницького органу – Парламенту України, 2018.
2. A Competence Model for Youth Workers to Work Internationally. European Training Strategy. JUGEND für Europa/SALTO Training & Cooperation, 2016. С.23 – 41. URL: https://www.salto-youth.net/downloads/4-17-3460/CompetencemodelForYoutworker_Online-web.pdf.pdf
3. Inclusion Toolbox. A Guide on Inclusive Practices. European Youth Foundation, 2021. URL: <https://rm.coe.int/inclusion-toolbox-final/1680a9173e>
4. Jans, M. and De Backer, K., Youth (work) and social participation. Elements for a practical theory, Flemish Youth Council YeP!, 2002.
5. Lasse Siurala. A European framework for youth policy, 2004. p. 7. URL: <https://rm.coe.int/european-framework-for-youth-policy-en-g/16809096b6>
6. Бородин Є., Резніченко О., Яцук В. Інструменти публічного управління : навчальний посібник. Київ: Міністерство молоді та спорту, ПРООН в Україні, 2021. URL: <https://youth-worker.org.ua/library/instrumenty-publichnogo-upravlinnya-u-sferi-molodizhnoyi-polityky/> .
7. Донець А. Навчальний посібник для тренерів у сфері підготовки молодіжних працівників. Київ: Міністерство молоді та спорту України, UNDP в Україні, ДУ «Всеукраїнський молодіжний центр», 2023. 136 с.
8. Дослідження потреб молодих людей: Крок за кроком: посібник, 2021. URL: <https://rm.coe.int/research-on-the-needs-of-youngpeople-practical-guide-yfdua/1680a4f3b8>
9. Закладинки: посібник з протидії мові ненависті онлайн через освіту з прав людини. URL: <https://rm.coe.int/16806f9aec>
10. Компас: посібник з освіти з прав людини за участю молоді. URL: <https://www.coe.int/uk/web/compass>
11. Молодіжна робота: запитання та відповіді: навчально- методичний посібник для фахівців, які працюють з молоддю. Київ: ДУ «Державний інститут сімейної та молодіжної політики», 2020. URL: <https://dismp.gov.ua/molo-dizhna-robota-zapytannia-ta-vidpovidi>
12. Навчальний посібник для проведення навчання за Типовою загальною короткостроковою програмою підвищення кваліфікації для державних службовців та службовиць і посадових осіб місцевого самоврядування «Молодіжна політика, заснована на підходах участі». 2023. URL: <https://rm.coe.int/-/1680ae0ef2>

13. Не судить за обкладинкою!: посібник для тих, хто організовує Живу бібліотеку. 2011. Рада Європи – Департамент молоді. URL: <https://rm.coe.int/-/1680a458ad>
14. Посібник «Адвокація для молодіжних рад». 2021. URL: https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/advocacy_for_youth_councils_manual.pdf
15. Посібник для навчання з питань соціальної згуртованості й безбар'єрного середовища в молодіжному секторі. 2022. URL: <https://rm.coe.int/training-manual-on-social-cohesion-and-barrier-free-environment-in-the/1680ab260e>
16. Посібник для проведення навчання за типовою загальною короткостроковою програмою підвищення кваліфікації для державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування «Молодіжна робота». 2024. URL: <https://drive.google.com/file/d/12VrvVC7VXkMTfWf5qkeGVK18IAQRh1a-/view>
17. Посібник до Рекомендації CM/Rec(2017)4 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам про молодіжну роботу «У центрі уваги – молодіжна робота». 2017. URL: <https://rm.coe.int/ukr-youth-work-in-the-spotlight/1680a4bd04>
18. Посібник з навчального курсу з молодіжної роботи, інформованої про травму (проект, 2022). URL: <https://rm.coe.int/posybnyk-trauma-informed-youth-works-ukr-digital-yf-duii/1680a8ec2f>
19. Посібник з Переглянутої Європейської хартії про участь молодих людей у місцевому та регіональному житті «Скажи Своє Слово!». 2015. URL: <https://rm.coe.int/have-your-say-manual-ukr/1680789a84>
20. Скажи своє слово!: посібник з Переглянутої Європейської хартії про участь молодих людей у місцевому та регіональному житті. URL: <https://rm.coe.int/have-your-say-manual-ukr/1680789a84>
21. Соціальна згуртованість через участь молоді: посібник для тренерів. Київ, 2021. 128 с. URL: <https://youth-worker.org.ua/library/posibnyk-dlya-treneriv-soczialna-zgurtovanist-cherez-uchast-molodi/>
22. У центрі уваги – молодіжна робота. Посібник до Рекомендації CM/Rec(2017)4 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам про молодіжну роботу. С. 20 – 23, 36– 44. URL: <https://rm.coe.int/ukr-youth-work-in-the-spotlight/1680a4bd04>
23. Друга колекція досвіду молодіжної роботи, що базується на підходах і стандартах Ради Європи, в умовах збройної агресії Російської Федерації проти України. Рада Європи, 2025. 60 с. URL: <https://rm.coe.int/2nd-collection-of-youth-work-experince-ukr-eng/488029ad93>

Допоміжна література:

1. A Guide on Inclusive Practices in Youth Activities. URL: <https://rm.coe.int/inclusion-toolbox-final/1680a9173e>
2. Coyote online Magazine “Social cohesion”, Issue 15, May 2010. URL: <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/issue-15-may-2010>

3. Hart, R., Children's participation from tokenism to citizenship, UNICEF Innocenti Research Centre, Florence, 1992.
4. History of youth work. URL: <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/history-of-youth-work>
5. T-Kit 8: Social Inclusion. URL: <https://pjp-eu.coe.int/en/web/youth-partnership/t-kit-8-social-inclusion>
6. Youth Research: the Essentials. Partnership between the European Commission and the Council of Europe in the field of youth. URL: <https://pjp-eu.coe.int/documents/42128013/90268416/Youth+Research+Essentials-web.pdf/>
7. Бумери, міленіали, покоління Z – хто це? Розбираємось у теорії. Українська правда. 2020. URL: <https://life.pravda.com.ua/society/2020/02/9/239843/>
8. Заклик містить 50 рекомендацій у галузях: відродження демократії та доступ до прав, змістовна участь молоді, цифровізація та молодіжний мир. URL: <https://rm.coe.int/call-for-action-en-web/1680a91bb3>
9. Закон України «Про основні засади молодіжної політики», №1414-IX від 27.04.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-20>
10. Інклюзивний дизайн графічних інтерфейсів: Інклюзивний дизайн графічних інтерфейсів – free course (notion.so).
11. Крок за кроком разом. Підтримка, поради, приклади та можливості для молодіжної роботи з молодими біженцями та біженками. Рада Європи та Європейська комісія, публікація українською мовою, 2022. URL: https://pjp-eu.coe.int/documents/42128013/47261953/FINAL+step+by+step+together_reduced_size.pdf/8103c431-afc3-f978-9117-20776950bedf?t=1532421142000
12. Культурна інвалідність: URL: https://zaxid.net/kulturna_invalidnist_n1495737
13. Курикулум для експертів та експерток проєкту Ради Європи «Молодь за демократію в Україні». URL: <https://rm.coe.int/curicu-lum-draft-youth-for-democracy-in-ukraine/1680a40ea6>
14. Місце, де молодь чують: історія сучасної молодіжної роботи в молодіжних центрах України. URL: <https://auyc.org.ua/blog/mistse-de-molod-chuiut-istoriia-suchasnoi-molodizhnoi-roboty-v-molodizhnykh-tsentrakh-ukrainy/>
15. Національна молодіжна стратегія до 2030 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/94/2021#Text>
16. Освітня збірка «Усі різні – усі рівні». Ідеї, ресурси, методи і вправи для неформальної міжкультурної освіти молодих людей та дорослих. URL: <https://rm.coe.int/educa-tion-pack-ukrainian-pdf/1680a3ed2f>
17. Переглянута Європейська Хартія про участь молоді в місцевому та регіональному житті, Конгрес місцевих та регіональних рад Ради Європи. 2015. URL: <https://rm.coe.int/168071b58f>
18. Підтримка пілотних проєктів Європейським молодіжним фондом. URL: <https://www.coe.int/en/web/european-youth-foundation/pilot-activity#>
19. Портфоліо молодіжної роботи Ради Європи. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/331/pmr.pdf> .

20. Постанова Кабінету Міністрів України № 1198 від 18.12.2018 «Про затвердження типових положень про молодіжні консультативно-дорадчі органи».
21. Постанова КМУ №1014 від 20 грудня 2017 р. «Про затвердження типових положень про молодіжний центр та про експертну раду при молодіжному центрі». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1014-2017-%D0%BF#Text>
22. Постанова КМУ №1198 від 18 грудня 2018 р. «Про затвердження типових положень про молодіжні ради». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1198-2018-%D0%BF#Text>
23. Про Деякі питання Українського молодіжного фонду. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2023 року № 182. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/182-2023-%D0%BF#Text> .
24. Про затвердження Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2021 – 2025 роки та внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України. Постанова Кабінету Міністрів України від 02 червня 2021 року № 579. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2021-%D0%BF#Text> .
25. Про затвердження Порядку реалізації програми «Молодіжний працівник». Наказ Міністерства молоді та спорту України від 19 вересня 2018 року № 4334, зареєстрований в Міністерстві України 18 жовтня 2018 року за № 1178/32630. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1178-18#Text> .
26. Про затвердження типових положень про молодіжний центр та про експертну раду при молодіжному центрі. Постанова Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2017 року № 1014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1014-2017-%D0%BF#Text> .
27. Про затвердження типових положень про молодіжні ради. Постанова Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2018 року № 1198. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1198-2018-%D0%BF#Text> .
28. Про інформаційну доступність: URL: <https://www.vplyv.org.ua/archives/6844?fbclid=IwAR2-25gav43r92t-ZVFI4Qe5LwerbxR-JYQGR93KFUsncRjY8pzO-o41mWCY>
29. Про Національну молодіжну стратегію до 2030 року. Указ Президента України від 12 березня 2021 року № 94. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/94/2021#Text> .
30. Про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2021 – 2025 роки. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2020 року № 1669. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1669-2020-%D1%80#Text> .
31. Про утворення державної установи «Всеукраїнський молодіжний центр» та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України. Постанова Кабінету Міністрів України від 20 березня 2019 року № 246. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/246-2019-%D0%BF#Text> .

32. Професійний стандарт за професією «Фахівець з питань молоді (молодіжний працівник)». URL: <https://register.nqa.gov.ua/profstandart/fahivec-z-pitan-molodi-molodiznij-pracivnik>.
33. Рамка компетентностей для культури демократії. Т. 1. Контекст, концепції та модель. Рада Європи, 2018. С. 37 – 57. URL: https://www.schools-for-democracy.org/images/documents/86/RF-CDC-vol-1_ua.pdf
34. Рекомендації молодіжним центрам щодо впровадження інклюзивних підходів в молодіжній роботі, 2018. URL: <https://youth-worker.org.ua/library/rekomendacziyi-molodizh-nym-czentram-shhodo-vprovadzhennya-inklyuzyvnyh-pidhodiv-v-molodizhnij-roboti-5-kejsiv/>
35. Рекомендація CM/Rec(2015)3 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам «Доступ молодих людей з неблагополучних районів до соціальних прав». 2015. URL: <https://rm.coe.int/access-to-social-rights-cmrec-2015-3-ukr/1680a0f164>
36. Рекомендація CM/Rec(2016)7 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам про доступ молодих людей до прав. 2016. URL: <https://rm.coe.int/access-to-rights-for-young-people-cm-2016-7-ua-ukr/1680a0f163>
37. Рекомендація CM/Rec(2017)4 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам про молодіжну роботу. URL: <https://rm.coe.int/recommendation-cmrec-2017-4-ukr/16808e4d93>
38. Рекомендація CM/Rec(2022)6 Комітету міністрів Ради Європи державам-членам про захист молодіжного громадянського суспільства і молоді та підтримки їх участі в демократичних процесах. URL: <https://rm.coe.int/rec-on-youth-civil-society-upd-2764-3898-5224-v-1/1680abf191>
39. Рекомендація CM/Rec(2023)4 Комітету міністрів державам-членам щодо участі ромської молоді. URL: <https://rm.coe.int/rec-onroma-youth-participation-upd-2774-6711-4760-v-1/1680abf18f>
40. Словник термінів, що використовує Рада Європи у сферах молодіжної політики, прав людини та неформальної освіти. 2021. URL: <https://rm.coe.int/ukr-eng-dictionary-of-terminology-used-by-the-council-of-europe-in-the/1680a1b388>
41. Участь молоді: нотатник для молодіжних центрів. 2021. URL: <https://rm.coe.int/notebook-on-youth-participation-for-youth-centres-yfdua/1680a4e8a8>
42. Хартія Ради Європи з освіти для демократичного громадянства і освіти з прав людини. URL: <https://rm.coe.int/16806b93be>
43. Хронологія. Молодіжна політика в незалежній Україні. URL: <https://auyc.org.ua/blog/strong-khronolohiia-molodizhna-polityka-v-nezalezhniy-ukraini-strong/>

Інформаційні джерела та Internet-ресурси:

1. The Council of Europe Youth Work Portfolio (online version). URL: <https://www.coe.int/en/web/youth-portfolio>

2. The SALTO Education and Training TCA Resource Centre – SALTO освітній та тренінговий ресурсний центр. URL: <https://www.salto-youth.net/rc/inclusion/archive/archive-resources/inclusiongroups/inclusionoffenders/InclusionOffendersWho/>
3. Безбар’єрна грамотність. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/bezbarerna-gramotnist-noviy-kurs-na-diyatsifrova-osvita>
4. Довідник безбар’єрності. URL: <https://bf.in.ua/>
5. ЕРАЗМУС+. URL: <https://erasmusplus.org.ua/opportunities/mozhlyvosti-dlya-organizacij/>
6. Європейський комітет соціальної згуртованості. URL: <https://www.coe.int/en/web/european-social-charter/europe-an-committee-for-social-cohesion>
7. Європейський молодіжний фонд. URL: <https://rm.coe.int/eyf-presentation-sc-ukraine-v-3-pptx-ukr-1-/1680a90297>
8. Європейський молодіжний центр у Будапешті (EYCB). URL: <https://www.coe.int/en/web/youth/eyc-budapest>
9. Європейський молодіжний центр у Страсбурзі (EYCS). URL: <https://www.coe.int/en/web/youth/eyc-strasbourg>
10. Забезпечення доступності інформаційних матеріалів: URL: https://www.vplyv.org.ua/archives/6318?fbclid=IwAR23rsQrJh-Q1AdBp8bZ-2nfo_nYdExeqZStHWt1J_8gycd8z66DwMdyviic
11. Міністерство соціальної політики України. Безбар’єрність: URL: <https://www.msp.gov.ua/about/klyuchovi-napryamy/bezbaryernist>
12. Навчальні можливості для молодіжних працівників і працівниць в Україні від Державної програми «Молодіжний працівник». URL: <https://youth-worker.org.ua/training-schedule>
13. Навчальні можливості для молодіжних працівників і працівниць від Програми Erasmus+. URL: <https://www.salto-youth.net/tools/european-training-calendar>
14. Посібники Ради Європи для роботи з різними групами молодих людей (всі посібники англійською мовою). URL: <https://www.coe.int/en/web/youth/manuals-and-handbooks>
15. Проект Ради Європи «Молодь за демократію в Україні». URL: <https://www.coe.int/uk/web/kyiv/youth-for-democracy-in-ukraine>
16. Сайт проекту “Enter!”. URL: <https://www.coe.int/en/web/enter/home?desktop=true>
17. Спеціальний курс на ДіяОсвіта «Інклюзивна молодіжна робота» URL: <https://osvita.diaa.gov.ua/courses/inclusive-youth-work>
18. Спеціальний курс на ДіяОсвіта «Як створювати проекти у громадах». URL: <https://osvita.diaa.gov.ua/courses/how-to-create-projects-in-communities?page=1>

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ		
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
80 – 89	B	добре
65 – 79	C	
55 – 64	D	задовільно
50 – 54	E	
35 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з можливістю повторного вивчення дисципліни

ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ							
Поточне оцінювання Мін. – 30 б. Макс. – 50 б.	денна форма навчання			заочна форма навчання			Підсумковий контроль* Мін. – 20 б. Макс. – 50 б.
	кількість	бал (за одиницю)	всього балів	кількість	бал (за одиницю)	всього балів	
Робота на практичних заняттях	15	2	30	5	2	10	
Виконання та захист самостійного завдання	–	–	–	2	10	20	
Презентація результатів виконаних індивідуальних завдань чи надання сертифіката про проходження курсу за тематикою дисципліни на вибір здобувача ¹	1	20	20	1	20	20	
Всього			50			50	
	100						

*За вибором здобувача підсумковий контроль може бути проведено у формі виконання завдань диференційованого заліку або підготовки та реалізації індивідуальних/ групових грантових проєктів.

¹ <https://osvita.diia.gov.ua/courses/inclusive-youth-work> (Інклюзивна молодіжна робота)

<https://osvita.diia.gov.ua/courses/how-to-create-projects-in-communities?page=1> (Як створювати проєкти у громадах)